

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การพลศึกษา เป็นกระบวนการการศึกษาอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญของงาม และมีการพัฒนาการ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยอาศัยกิจกรรมทางพลศึกษาที่ได้เลือกเฟ้นมาแล้วเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ 2525 : 2) การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ให้เป็นประโยชน์ตามหลักสูตรวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 คือ มุ่งเน้นเรื่องสุขภาพ และพละนามัยมากกว่าความเป็นเลิศทางกีฬา ต้องการให้นักเรียน เล่นกีฬาเป็น มีทักษะพื้นฐานที่ถูก ตูกีฬาเป็น มีน้ำใจนักกีฬา เข้าใจระเบียบกติกาการเล่น เล่น กีฬาด้วยความสนุกสนาน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา การสอนก็ไม่ควรเคร่งเครียด เน้นการฝึก ปฏิบัติการเล่นเป็นหมู่ เป็นกลุ่ม และเป็นทีม เพื่อความสนุกสนาน นึกผ่อนคลายใจ และใช้กิจกรรม กีฬาเป็นสื่อที่ดีในทางสังคม (จรรยาพร ธรณินทร์ 2528 : 4)

ยูโดก็เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง เริ่มมีบทบาทตั้งแต่ปี พ.ศ. 2462 โดยกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ (ในสมัยนั้น) ได้จัดสถานที่ฝึกหัดพลศึกษามีชื่อว่า "โรงเรียนพลศึกษากลาง" ปัจจุบันตั้งอยู่ที่โรงเรียนสวนกุหลาบ มีการเรียนเฉพาะภาคค่ำ เวลา 16.00 - 19.00 น. โดย กำหนดหลักสูตรไว้ 4 วิชา คือ

1. วิชาลูกเสือ
2. วิชาตัดต้นส่วนห้อยโหน (ยิมนาสติกส์)
3. วิชายูยิตสู (ยูโด)
4. วิชามวยไทย มวยฝรั่ง (สากล) และฟันดาบ (สุวัตร สิทธิหล่อ 2526 : 37)

จะเห็นได้ว่า วิชายูโดเริ่มเข้าสู่วงการศึกษามาเป็นเวลานานถึง 69 ปี เป็นวิชาบังคับ ในระดับการศึกษาที่ผลิตครูพลศึกษาจนถึงปี พ.ศ. 2498 ได้จัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาชั้น วิชา

ยูโดจึงเป็นวิชาเลือก พ.ศ. 2501 กรมพลศึกษาได้เปิดวิทยาลัยพลศึกษาหลักสูตร 2 ปี รับจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า วิชายูโดก็เป็นวิชาบังคับอีก ตั้งแต่ พ.ศ. 2502 เป็นต้นมา สถาบันต่าง ๆ เริ่มมีการผลิตครูพลศึกษาขึ้น และกำหนดให้วิชายูโดเป็นวิชาเลือกในหลักสูตรระดับปริญญาตรี (เอกสารสำนักงานวิทยาลัยพลศึกษาส่วนภูมิภาค 2523 : 1-2) จนถึงปี พ.ศ. 2524 หลักสูตรใหม่ในหมวดพลานามัย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชายูโดก็ได้กลายเป็นวิชาบังคับเลือก มีรหัส พ 0011 ยูโดบังคับ 1 คาบ/1 สัปดาห์/ภาค จำนวนหน่วยกิต 0.5 หน่วยการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ให้มีทักษะ และมีนิสัยในการเล่นกีฬา และการออกกำลังกายด้วยกิจกรรมพลศึกษา เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อสุขภาพ
2. ให้มีคุณธรรม เช่น ความมีน้ำใจนักกีฬา ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความเป็นมิตร ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม และสามารถนำคุณธรรมดังกล่าวนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้เป็นอย่างดี
3. ให้เห็นคุณค่าของการกีฬา และเล่นกีฬาตามอุดมคติของกีฬา เช่น กีฬาเพื่อมิตรภาพ กีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่อความสนุกสนาน
4. ให้สามารถพัฒนา และรักษาสรรพภาพทางร่างกาย และจิตใจด้วยการออกกำลังกาย และเล่นกีฬาเป็นประจำ
5. ให้สามารถใช้วิจารณญาณเลือกเล่นกีฬา และออกกำลังกายตามสภาพการณ์ และระดับความสามารถของตนเองด้วยความปลอดภัย
6. ให้มีความรัก และนิยมในพฤติกรรมของผู้เล่นกีฬา และเป็นผู้ดูกีฬาที่ดี

จะเห็นได้ว่า วิชายูโดเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 อยู่ในหมวดพลานามัย เป็นวิชาบังคับเลือก ซึ่งโรงเรียนบางโรงเรียนที่มีความพร้อม จัดให้มีการเรียนการสอน แต่กระนั้น ก็อาจมีปัญหาก่อเกิดขึ้น เพราะวิชายูโด เป็นกิจกรรมประเภทบุคคลที่ต้องเล่นบนสนามเล่นที่เป็นเบาะ เพื่อป้องกันการล้มจากการทุ่มที่ใช้แรงที่แตกต่างกันออกไปตามเทคนิคของการทุ่ม มีทั้งเทคนิคการใช้มือ เทคนิคการใช้เท้า เทคนิคการใช้ตะโพก เทคนิคการนอน และนอนตะแคงทุ่ม ผู้เล่นยูโดต้องแต่งกายด้วยชุดที่เหมาะสม ปฏิบัติตามระเบียบของสถานฝึก ตลอดจนมารยาท และประเพณีในการเล่นยูโดอย่างเคร่งครัด แม้ว่ายูโดจะเป็นกีฬาประเภทศิลปะการต่อสู้ที่

รวมเอาความมุ่งมั่นvolvอ่อนโยน ความสมดุล และความแข็งแรงเข้าด้วยกัน เป็นกีฬาที่เสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานของระบบต่าง ๆ ของร่างกาย พัฒนาจิตใจ ความสุขภาพ ความรอบคอบ ก่อให้เกิดการตัดสินใจที่ถูกต้องภายใต้ความเชื่อมั่นในตนเอง การฝึกหัดเล่นอยู่เสมอ ก่อให้เกิดทักษะติดตัว สามารถนำไปใช้ต่อสู้ป้องกันตัวเองยามฉุกเฉินได้อย่างดี อาจจะสรุปได้ว่า ยูโดเป็นหลักการบริหารร่างกาย และจิตใจให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้แรงงานน้อยที่สุด เพื่อสวัสดิภาพ และประโยชน์สุขร่วมกันอย่างแท้จริงตามแนวทางของผู้ที่ให้นกำเนิดวิชายูโด (จรรยาพร ธรพันธ์ 2528 : 12) แต่ถึงกระนั้น ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้เรียนยังอยู่ในวัยรุ่น เป็นวัยที่มีความสนุกสนาน รื่นเริงแจ่มใส อาจจะแสดงออก ในระดับโรงเรียนจะมีเพียงครูเป็นผู้ควบคุมในขณะที่มีการเรียนการสอน ปัญหาต่าง ๆ ย่อมเกิดขึ้นได้ นับตั้งแต่ จำนวนนักเรียน เบาะยูโด สิ่งแวดล้อม ตัวผู้สอน และอื่น ๆ อีกมาก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยเห็นสมควรที่จะศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคของครูที่ทำการสอนวิชายูโด ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนวิชายูโด ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนวิชายูโดระหว่างครู และนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. การเรียนการสอนวิชายูโดระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีปัญหาที่ระดับใด ระดับหนึ่ง
2. ปัญหาการเรียนการสอนวิชายูโดระหว่างอาจารย์ และนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร น่าจะแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชายูโด ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ

1. อาจารย์ผู้ทำการสอนวิชายูโด ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชายูโดในภาคต้น ของปีการศึกษา 2531

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชายูโด ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในการเรียนการสอนวิชายูโดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนวิชายูโดต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษา ด้านพลศึกษา และทำหน้าที่สอนวิชายูโดในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนทั้งชาย และหญิงที่มีรายชื่อในทะเบียนของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเรียนวิชายูโดในภาคต้นของปีการศึกษา 2531
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง ระดับการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
4. โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของกรมสามัญศึกษา

5. วิชาชุด หมายถึง วิชาบังคับเลือกที่ได้จัดให้มีการเรียนการสอนขึ้น ตามหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2524